

การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง

ASEAN Readiness and Development of Sub-District Administrative Organizations in the Central Part

ธีรวิสิฐ มูลงามกุล, พิมลพรรณ เสงี่ยมพร, กฤษฎา อัครพิทยากุล,
วิระศักดิ์ ยาดดา, สุเมธ ทรงวัชรารักษ์ และ วสุเชษฐ์ โสภณเสถียร

บทคัดย่อ

บทความนี้เสนอรายงานการศึกษากการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์การสู่ประชาคมอาเซียนองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางในสามด้าน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์การสู่ประชาคมอาเซียน ปัจจัยการบริหารงาน และแนวทางการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์การสู่ประชาคมอาเซียน คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 310 ตัวอย่าง โดยสุ่มจากประชากรประกอบด้วย คณะผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง จำนวนทั้งหมด 1,359 อบต. ใน 21 จังหวัด ผลการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์การสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านองค์การ, ด้านกระบวนการ, ด้านเทคโนโลยีและด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ปัจจัยการบริหารในการเตรียมความพร้อมฯ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมได้แก่ อายุ, การศึกษา, รายได้, และระยะเวลาในการทำงาน ปัจจัยทางการบริหารที่มีความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมฯ เรียงจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการ, ด้านบุคลากร, ด้านงบประมาณ, และด้านเครื่องมืออุปกรณ์ฯ และยังพบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและการจัดการมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเตรียมความพร้อม แนวทางการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน คือองค์การควรวางแผนการบริหารงานตามความเหมาะสมของพื้นที่ เน้นการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนให้ความรู้ ความเข้าใจ ถึงวัตถุประสงค์ บทบาท หน้าที่ การเพิ่มโครงสร้างหน่วยงานในองค์กรที่ดูแลเกี่ยวกับอาเซียนโดยเฉพาะให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และควรสร้างองค์การให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและควรเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้กับคนในชุมชน

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อม, องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง, ประชาคมอาเซียน

Abstract

This survey research aims to study the sub-district administrative organizations in the central part in 3 aspects: (1) the readiness for organizational development for ASEAN community affiliation; (2) Factors in administration towards readiness in organizational development for ASEAN community affiliation; (3) The relationship of personal factors and the readiness for organizational development for ASEAN community affiliation. The research team used questionnaires to collect data from 310 samples selected randomly from the population consisting of 1,359 sub-districts in 21 provinces. The findings reveal the followings: as a whole, the readiness in organizational development for ASEAN Community affiliation of the sub-district administrative organizations in the central part of Thailand is found to be performed at the middle level. When considering different aspects, the results show that the organization, the process, the technology and the strategy are also at the middle level. Factors in administration of the readiness are found to be at a high level, while factors relating to personnel and management are performed at a high level but budgeting and tools and equipment are found at the middle level. The relationships of personal factors of administrators with readiness include the followings: age, education, income and length of service. Administrative factors affecting readiness are found in order of importance as follows: management, budgeting, tools and equipment.

Keywords: organizational readiness, ASEAN community affiliation, sub-district administration

ความนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าของสังคมโลกปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วและมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น กระแสการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ต้องเผชิญไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือองค์กร การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรวดเร็ว และรุนแรงก็เนื่องจากปัจจัยที่เกิดจากการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง และความซับซ้อนของระบบเศรษฐกิจโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบกับการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทำให้สังคมโลกเปลี่ยนแปลงไปสู่ สังคมแห่งความรู้ (knowledge society) ซึ่งความรู้ถูกนำมาเป็นตัวสร้างมูลค่าเพิ่มขององค์กร การพัฒนาความรู้และภูมิปัญญาของแต่ละสังคมถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทำให้หลาย ๆ ประเทศต่างให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เนื่องจากการจะพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมนั้น การพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็นเลิศ

โดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง (เบญจพร พิงไชย, 2553 หน้า 1)

ในปี พ.ศ 2558 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศในอาเซียน 10 ประเทศได้แก่ ประเทศไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไน ลาว เวียดนาม พม่า และกัมพูชา ที่มีการพัฒนาความสัมพันธ์กันมาอย่างต่อเนื่อง จะเข้าสู่ระดับความร่วมมือที่สูงขึ้น คือ การเป็น “ประชาคมอาเซียน” ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ (1) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (2) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (3) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (กิตติรัตน์ ณ ระนอง, 2554) การสัมมนาวิชาการประจำปีวันที่ 17 ก.ย.54) การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของประเทศไทยในอีกหลาย ปีข้างหน้า ดังนั้นจึงต้องระดม “พลังความคิด พลังความร่วมมือและการ

บูรณาการ จากทุกภาคส่วน” ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานจากภาครัฐ หน่วยงานจากภาคเอกชน สถาบันการศึกษา กลุ่มองค์กร เครือข่ายภาคประชาชน ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดใหญ่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นักวิชาการ และสื่อมวลชน ซึ่งสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เป็นเวทีและกลไกหนึ่งของสังคม ที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนร่วมกับ ภาคส่วนต่างๆ ให้ประเทศไทยสามารถเตรียมความพร้อม เข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 (ก้าน สันธวานนท์, 2554) ความสำคัญของการรวมตัวกันเป็นประชาคม อาเซียน ทำให้หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้อง มีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม และความมั่นคง ทั้งนี้ ก็เพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดในทุกๆ ด้าน รวมทั้งการบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้น อาทิ การดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมความรู้ ความ ตระหนัก เรื่อง การเปิดเสรีทางการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน การเตรียมความพร้อมในการปรับตัว รองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น การใช้ประโยชน์ จากกรอบความตกลงการเปิดเสรีให้เกิดเป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุด (กิตติรัตน์ ณ ระนอง)

ผลกระทบที่อาจส่งผลต่อภารกิจขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในการเข้าสู่ประชาคม อาเซียนคือปัญหาเรื่องยาเสพติด และปัญหาสังคม อาชญากรรม เพิ่มขึ้น และอาจมีผลทำให้คนไทย บางส่วนโยกย้ายไปทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามชายแดนจะมีการพัฒนา ด้านอุตสาหกรรมมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้เกิดปัญหา สังคมรุนแรงตามมา หรือมีคนทำผิดกฎหมายมากขึ้น เนื่องจากไม่รู้กฎหมาย องค์กรหลายองค์กรและประชาชน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในแนวคิดประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ประเทศไทยเกือบเป็นประเทศ อันดับสุดท้าย ในการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดประชาคม อาเซียน (สุรเกียรติ์ เสถียรไทย)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นองค์กรภาครัฐต้อง ระดม “พลังความคิด พลังความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยสู่ประชาคม

อาเซียน องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรหนึ่งที่มี ความสำคัญในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นและเป็นองค์กร หนึ่งที่ใกล้ชิดกับประชาชน เป็นหน่วยงานที่สามารถ ตอบสนองหรือให้บริการประชาชนในท้องถิ่นได้ดี เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณและมีพนักงานเป็นของตนเอง สามารถบริหารงานได้ด้วย ความอิสระและมุ่งส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการดูแล กิจการของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย (วิระศักดิ์ ฮาดดา, 2553, หน้า 1) การเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลสู่ประชาคมอาเซียน จึงถือเป็นสิ่งจำเป็นและก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนา ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาประชาชน ในท้องถิ่นได้ทันต่อเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลงที่ รวดเร็วของสังคมโลก องค์การบริหารส่วนตำบลหรือ ผู้นำชุมชนท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยพัฒนา ท้องถิ่นเพื่อมาสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชุมชน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญที่สุดของประเทศ เพราะประชาชน ที่มีคุณภาพจะสามารถพัฒนาประเทศให้มีความเจริญ และสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างภาคภูมิใจโดยไม่ต้อง พึ่งพาอาศัยประเทศอื่นๆ ด้วยศักยภาพของทรัพยากร มนุษย์ภายในประเทศชาติเป็นสำคัญ (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, 2539, หน้า 6-7)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นงานวิจัยนี้จึงสนใจ ศึกษา แนวทางการเตรียมความพร้อมในการพัฒนา องค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางเพื่อนำเสนอเป็น แนวทางการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กร ขององค์การบริหารส่วนตำบลสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

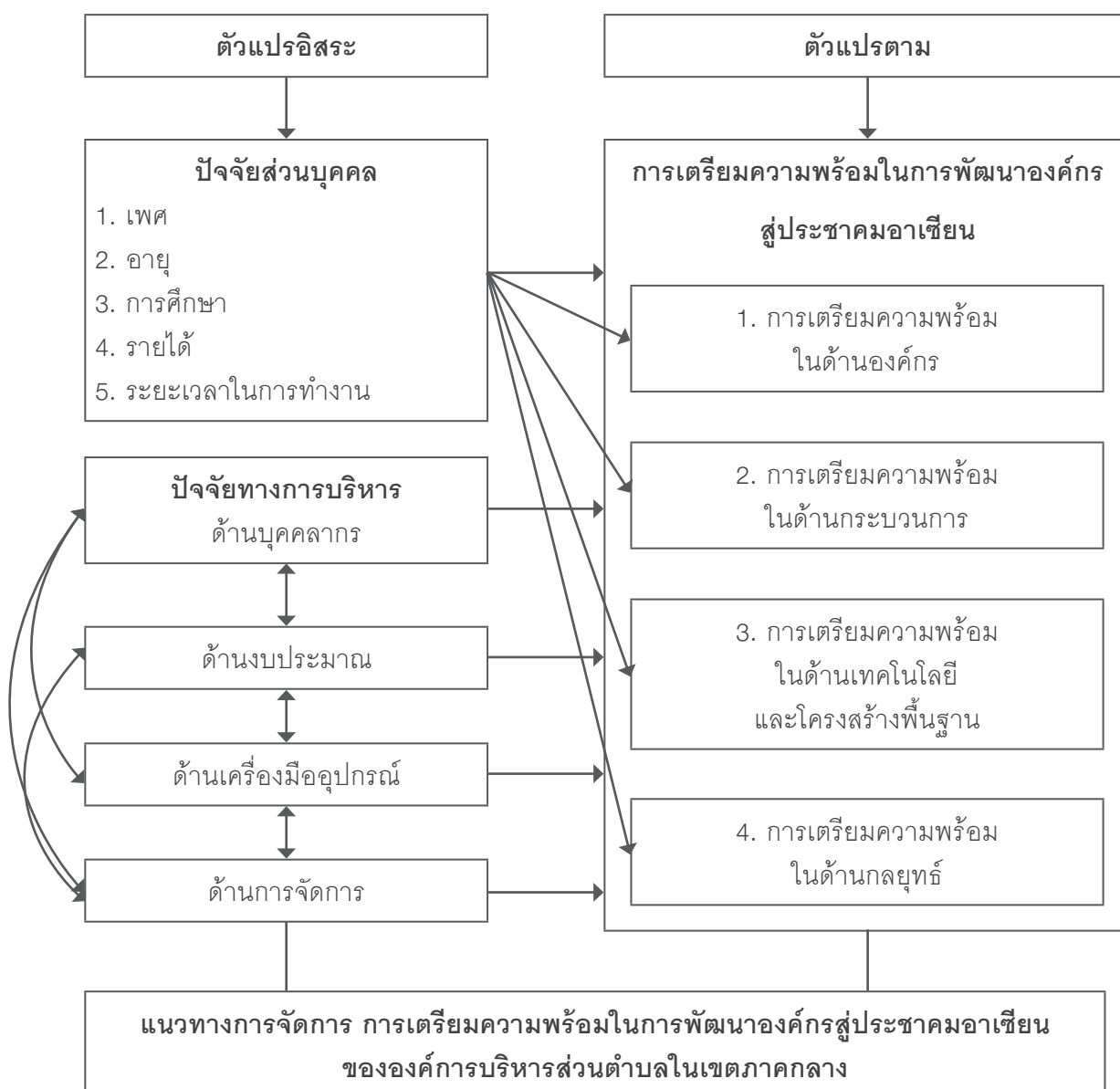
เพื่อศึกษา (1) การ เตรียมความพร้อมในการ พัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียน (2) ปัจจัยการบริหารงาน การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคม อาเซียน และ (3) แนวทางการเตรียมความพร้อมในการ พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แนวคิดที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดโดยนำตัวแปรตาม “การเตรียมความพร้อมในการจัดการความรู้

พัฒนาองค์กรใน 4 ด้าน” (วณิฏา แซ่มลำเจียก, 2553) ซึ่งประกอบด้วย (1) ด้านองค์กร (2) ด้านกระบวนการ (3) ด้านเทคโนโลยี (4) ด้านกลยุทธ์ มาเป็นตัววัดในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางและได้นำปัจจัยในการบริหารงานตามแนวคิดทฤษฎี 4 M มาเป็นสาเหตุหรือตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย (1) ปัจจัยด้าน บุคคลากร (man) (2) งบประมาณ (money) (3) เครื่องมือ (machine) และ(4) การบริหาร (management)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ความสำคัญขององค์การแห่งการเรียนรู้

เป็นที่ยอมรับว่าการวิเคราะห์ความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันขององค์การในอดีตพิจารณาจากความได้เปรียบที่สำคัญสามด้าน คือ (1) ความสามารถทางการเงินขององค์การ (financial capability) โดยประเมินจากประสิทธิภาพทางการเงินที่องค์การมีความสามารถในการตัดสินใจ และการพิจารณาจากผลกำไรที่ตกถึงผู้ถือหุ้น (2) พิจารณาจาก ความสามารถทางการตลาด (marketing capability) ที่องค์การมีความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ตรงตามความต้องการของลูกค้า มีความใกล้ชิดกับลูกค้าอยู่ตลอดเวลา และมีสินค้าและบริการที่มีประสิทธิภาพที่ส่งต่อถึงลูกค้าได้ตลอดเวลา และ (3) พิจารณาจากความสามารถทางเทคโนโลยี (technology capability) เป็นความได้เปรียบในแง่ของการมีนวัตกรรมใหม่ๆ การวิจัยและพัฒนา การมีผลิตภัณฑ์ใหม่ และปรับปรุงเทคโนโลยีให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา (Ulrich and Lake, 1991 อ้างถึงใน วณิญา แซ่มลำเจียก, 2553)

แรงผลักดันที่ทำให้้องค์การจำเป็นต้องเข้าสู่การเป็น้องค์การแห่งการเรียนรู้ (บดินทร์ วิจารณ์ อ้างถึงในเบญจพร พิงไชย, 2553)

1. โลกาภิวัตน์และเศรษฐกิจโลก โลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการรวมกันของแรงผลักดันด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดการรวมตัวกันของผลประโยชน์และพันธกิจ มีการสื่อสารกับคนทั่วทั้งโลกได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยผ่านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ทุกกิจกรรมจะถูกเชื่อมโยงเข้าหากันเสริมแรงกัน ยกระดับความสามารถในการแข่งขันระดับโลก มากขึ้นกว่าการดำเนินงานระดับประเทศ เนื่องจากแรงกดดันเหล่านี้้องค์การจึงจำเป็นต้องหาทางที่จะอยู่รอดและเติบโตได้

2. เทคโนโลยี ผลกระทบของเทคโนโลยีที่มีต่อ้องค์การ การบริหารจัดการและการเรียนรู้ นั้น จะมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ ทำให้ปัจจุบันการเรียนรู้ได้กลายเป็นวัตถุประสงค์อันดับแรกของธุรกิจ และกลายเป็นแรงงานรูปแบบใหม่ ปัจจุบันพนักงานจำเป็นต้องฝึกฝนตนเองด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-

directed learning) และการเรียนรู้ในที่ทำงานก็ไม่ใช่ว่าการเรียนรู้เป็นกลุ่มตามเวลาที่กำหนดในสถานที่เฉพาะเจาะจง เทคโนโลยีจะผลักดันให้ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาบุคลากรต้องสร้างวิธีแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน และสร้างการเรียนรู้ที่สนองตอบและยืดหยุ่นมากขึ้นตลอดเวลา (บดินทร์ วิจารณ์ อ้างถึงในเบญจพร พิงไชย, 2553)

3. การปฏิรูปและการปรับเปลี่ยนในโลกแห่งการทำงาน ้องค์การได้หันมาให้ความสนใจต่อการบริหารความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น บาง้องค์การมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง มีการใช้กลยุทธ์เชิงพันธมิตร มีการกระจายอำนาจมากขึ้น เน้นความสำคัญที่ทรัพยากรมนุษย์ มีการจัดการในรูปแบบของ้องค์การเสมือนจริง และใช้นวัตกรรมใหม่ๆ มากยิ่งขึ้น

ประชาคมอาเซียน หมายถึง ความร่วมมือกันในด้านต่างๆ ร่วมกัน ประกอบด้วย ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และประชาคมความมั่นคงอาเซียนของสมาชิก 10 ประเทศอาเซียน

แนวทางการจัดการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียน ของ้องค์การบริหารส่วนตำบลหมายถึง วิธีการวางแผนในการบริหารจัดการเพิ่มศักยภาพในการจัดการองค์ความรู้ เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพตามเป้าหมายใน 4 ด้านของ้องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อ ความร่วมมือกันในด้านต่างๆ ร่วมกันของสมาชิก 10 ประเทศอาเซียน

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียน (สุรเกียรติ์ เสถียรไทย, 2554) ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เริ่มแรกเพื่อสร้างสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมือง และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และเมื่อการค้าระหว่างประเทศในโลกมีแนวโน้มกีดกันการค้ารุนแรงขึ้น ทำให้อาเซียนได้หันมามุ่งเน้นกระชับและขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างกันมากขึ้น

วัตถุประสงค์หลักที่กำหนดไว้ในปฏิญญาอาเซียน (The ASEAN Declaration) มี 7 ประการ ดังนี้ (1) ส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคมและวัฒนธรรม (2) ส่งเสริมการมีเสถียรภาพ สันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค (3) ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และด้านการบริหาร (4) ส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกันในการฝึกอบรมและการวิจัย (5) ส่งเสริมความร่วมมือในด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การค้า การคมนาคม การสื่อสาร และปรับปรุงมาตรฐานการดำรงชีวิต (6) ส่งเสริมการมีหลักสูตรการศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (7) ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาคและองค์การระหว่างประเทศ

ประชาคมอาเซียนกับ 3 เสาหลัก

ความร่วมมือกันของประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 หลักใหญ่ ๆ

1. ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน

(ASEAN Political-Security Community หรือ APSC) ความมั่นคงและเสถียรภาพทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาด้านอื่นๆ ได้แก่

1.1 สร้างประชาคมให้มีความร่วมมือกันในเรื่องของการเคารพความหลากหลายของแนวคิดและส่งเสริมให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของนโยบายและกิจกรรมภายใต้เสาการเมืองและความมั่นคง

1.2 ให้อาเซียนสามารถเผชิญกับภัยคุกคามความมั่นคงในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่และส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์

1.3 ให้อาเซียนมีปฏิสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและสร้างสรรค์กับประชาคมโลก โดยอาเซียนมีบทบาทเป็นผู้นำในภูมิภาค และจะช่วยส่งเสริมความมั่นคงของภูมิภาค

2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ประเทศสมาชิกอาเซียนได้เห็นชอบให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจของอาเซียน” ภายในปี 2558 มีจุดประสงค์ที่จะให้ภูมิภาค

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดย

2.1 มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิตร่วมกัน

2.2 มุ่งให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้า การบริการ การลงทุน แรงงานฝีมือระหว่างประเทศสมาชิกโดยเสรี

2.3 ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV) เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาของประเทศสมาชิกอาเซียน และช่วยให้ประเทศสมาชิกเหล่านี้เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ส่งเสริมให้อาเซียนสามารถรวมตัวเข้ากับประชาคมโลกได้อย่างไม่อยู่ในภาวะที่เสียเปรียบ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน

2.4 ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ ประชาคมเศรษฐกิจของอาเซียน จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยขยายปริมาณการค้าและการลงทุนภายในภูมิภาค ลดการพึ่งพาตลาดในประเทศที่สาม สร้างอำนาจการต่อรองและศักยภาพในการแข่งขันของอาเซียนในเวทีเศรษฐกิจโลก เพิ่มสวัสดิการและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนของประเทศสมาชิกอาเซียน

3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

(ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC) มีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม อัตลักษณ์ของอาเซียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ 2 ขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตภาคกลาง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 310 ตัวอย่าง โดยสุ่มจากตัวแทนประชากรประกอบด้วย คณะผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง จำนวนทั้งหมด 1,359 อบต. ใน 21 จังหวัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีลักษณะดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็น มีลักษณะคำถาม ทั้งปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 เป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัย ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียน

ส่วนที่ 3 เป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบล

2 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความสามารถในการให้แนวทางในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ด้วยวิธี IOC โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และทดสอบความเชื่อมั่นโดยวิธีของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .941

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา บรรยายลักษณะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด ใช้สถิติ Multiple Classification Analysis-- MCA วิเคราะห์ข้อมูลที่มีระดับการวัดเป็น Nominal Scale หรือ Ordinal Scale ในการทดสอบความสัมพันธ์ของค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่มในงานวิจัยนี้เป็นตัวแปรอิสระได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และระยะเวลาในการทำงานและใช้สถิติ Path Analysis วิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อตัวแปรตามในงานวิจัยนี้เรียกว่า การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง การวิจัยครั้งนี้ กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

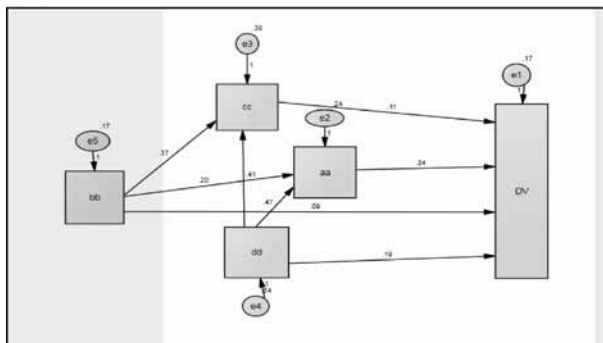
การเตรียมความพร้อมในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับการเตรียมความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17) โดยประเด็นที่เห็นว่าการเตรียมความพร้อมสูงสุดที่สุดคือ การเตรียมความพร้อมด้านกลยุทธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29) รองลงมาคือการเตรียมความพร้อมด้านกระบวนการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23) และสุดท้ายค่าเฉลี่ยต่ำสุดในการเตรียมความพร้อมทั้ง 4 ด้านคือการเตรียมความพร้อมด้านองค์กร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95)

ปัจจัยการบริหารในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับการให้ความสำคัญการปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44) โดยประเด็นที่เห็นว่ามีค่าสำคัญการปฏิบัติสูงสุดคือ ปัจจัยทางด้านการจัดการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79) รองลงมาคือปัจจัยทางด้านบุคลากร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78) และสุดท้ายค่าเฉลี่ยต่ำสุดในปัจจัยทั้ง 4 ข้อคือปัจจัยทางด้านงบประมาณ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96)

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางที่มีความสัมพันธ์สูงสุดเรียงจากมากไปน้อย คือ อายุของผู้บริหาร

(.489) รายได้ของผู้บริหาร (.270) การศึกษาของผู้บริหาร (.264) และสุดท้าย คือระยะเวลาในการทำงานของผู้บริหาร (.177) ทั้ง 4 ปัจจัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนปัจจัยทางเพศของผู้บริหารพบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และจากการวิเคราะห์สามารถอธิบายความสัมพันธ์รวมของปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยต่อการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ .457 และสามารถทำนายการวิเคราะห์ได้ร้อยละ 20.9

ปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลและมีความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมฯ เรียงจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการ (.394), ด้านบุคลากร (.340), ด้านงบประมาณ (.198), และด้านเครื่องมืออุปกรณ์ (.11) และยังพบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและการจัดการมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง ดังภาพ 2 และตาราง 1

ภาพ 2 ความสัมพันธ์ทางตรงทางอ้อมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียน

ตาราง 1

ปัจจัยเชิงสาเหตุทางตรงทางอ้อมและอิทธิพลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียน

ตัวแปรอิสระ (independent variables)	ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ		
	ทางตรง (direct effect)	ทางอ้อม (indirect effect)	รวม (total effect)
ด้านบุคลากร (aa)	.34	-	.340
ด้านงบประมาณ (bb)	.09	.108	.198
ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ (cc)	.11	-	.11
ด้านการจัดการ (dd)	.19	.204	.394

แนวทางการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในเขตพื้นที่ภาคกลางมีดังนี้

1. แนวทางการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนด้านองค์กร

1.1 การบริหารจัดการงาน (1) ให้ความรู้ความเข้าใจ ถึงวัตถุประสงค์ บทบาท หน้าที่ การจัดการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับบุคลากร (2) ควรวางแผนงานการบริหารงานตามความเหมาะสมของพื้นที่ เช่น พื้นที่ติดชายแดน สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และพื้นที่ที่เป็นโบราณสถาน (3) การบริหารงานควรเน้นการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน (4) ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

1.2 การจัดการโครงสร้างองค์กร (1) ควรมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรคและโอกาสของโครงสร้างการทำงาน เพื่อปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงานให้สอดคล้อง (2) ควรเพิ่มโครงสร้างหน่วยงานในองค์กรที่ดูแลเกี่ยวกับอาเซียนโดยเฉพาะให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ (3) ควรวางระบบการทำงานตามโครงสร้างขององค์กรที่ชัดเจน ไม่ซับซ้อน (4) ควรปรับเปลี่ยนหมุนเวียนข้าราชการระดับสูงที่มีศักยภาพมาบริหารจัดการ (5) ควรสร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1.3 การจัดการบุคลากร (1) ควรเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอตามโครงสร้างเพื่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการ (2) ควรมีการอบรม สัมมนาให้ความรู้บุคลากรให้มากขึ้นในด้านวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ และภาษาในประเทศอาเซียน (3) ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในสายงานที่รับผิดชอบ

1.4 การจัดการงบประมาณ (1) รัฐบาลควรจัดหางบประมาณให้ตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง (2) ควรลดค่าใช้จ่ายในส่วนที่ไม่มีความสำคัญและใช้งบประมาณให้คุ้มค่า (3) จัดสรรงบประมาณตามภารกิจและความสำคัญ

2. แนวทางการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนด้านกระบวนการเรียนรู้

2.1 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ (1) ควรเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้กับคนชุมชนในเรื่องผลกระทบและการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (2) ควรสนับสนุนให้ประชาชนได้ใช้ความคิดและมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานของรัฐได้อย่างเต็มที่ (3) ควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษา และวัฒนธรรมของเพื่อนบ้านในอาเซียน (4) ควรสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กและประชาชน (5) ควรจัดจ้างบุคลากรท้องถิ่นที่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศสอนเด็ก ประชาชน และเยาวชนในชุมชน โดยอาจใช้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสถานที่เรียน (6) สนับสนุนองค์ความรู้ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น (7) จัดแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด เพื่อให้ความรู้กับประชาชนและบุคลากร (8) มีการอบรมความรู้ในเรื่องอาเซียนภายในโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ (9) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของหน่วยงานภายในองค์กร เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการทำงาน

3. แนวทางการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนด้านเทคโนโลยี

3.1 การจัดการเทคโนโลยี (1) ส่งเสริม สนับสนุน

ด้านเทคโนโลยี เช่นคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตระบบ WIFI CITY ใตที่ต่าง ๆ ให้กับบุคลากรและประชาชนทั่วไป (2) ควรให้ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง และมีระบบป้องกันการนำเทคโนโลยีมาใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง (3) นำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้ในการพัฒนาการทำงานให้เกิดศักยภาพสูงสุด เช่น การบริหารจัดการชุมชนขนาดใหญ่ ศูนย์ราชการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

4. แนวทางการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนด้านกลยุทธ์

4.1 การบริหารจัดการกลยุทธ์ ด้านบุคลากร

(1) ควรมีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถที่เหมาะสมในตำแหน่งของงานต่าง ๆ (2) ควรสร้างแรงจูงใจให้พนักงาน (3) เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ กับความต้องการในองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง (4) สร้างภาวะผู้นำให้กับบุคลากรในองค์กรเพื่อเป็นตัวอย่างในการทำงาน

4.2 การบริหารจัดการกลยุทธ์ ด้านงบประมาณ

(1) สนับสนุนด้านงบประมาณและวางแผนการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างรวดเร็ว ถูกต้องและโปร่งใส (2) สร้างทุนทรัพยากร ภูมิปัญญากลุ่มอาชีพพื้นฐานให้เกิดรายได้ เพิ่มช่องทางการตลาด สร้างแบรนด์ของพื้นที่หรือ OTOP (3) มีระบบการตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างเป็นรัดกุม

4.3 การบริหารจัดการกลยุทธ์ ด้านเครื่องมือ

อุปกรณ์ (1) สนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ให้เพียงพอตรงกับเป้าหมายและความต้องการ (2) ปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีให้ทันสมัย (3) เตรียมความพร้อมเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน เช่น อุปกรณ์ดูแลรักษาความปลอดภัย อุปกรณ์กู้ชีพ

4.4 การบริหารจัดการกลยุทธ์ ด้านค่าตอบแทน

สวัสดิการ การจูงใจ การให้รางวัล (1) จัดเอาระบบการให้ค่าตอบแทนของเอกชนมาใช้ เช่น โบนัส รางวัลต่าง ๆ เบิกค่าตอบแทน (2) มีการสร้างเกณฑ์ในการประเมินผลการทำงานที่ชัดเจน (3) มีแผนการจัดสวัสดิการให้พนักงานที่ชัดเจน เช่น การบรรจุเป็นข้าราชการ

4.5 การบริหารจัดการกลยุทธ์ ด้านการบริการ และความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ภายนอกองค์กร (1) สร้างสัมพันธภาพและบทบาทของท้องถิ่นให้มากขึ้น (2) บูรณาการ การทำงานทุกภาคส่วนร่วมกัน และปรับปรุง เปลี่ยนแปลงระบบให้เหมาะสมกับการเข้าสู่อาเซียน (3) ประชาสัมพันธ์ แจ้งข้อมูลข่าวสารให้หน่วยงานภายนอก และประชาชนได้รับทราบการทำงาน

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบล มีการเตรียมความพร้อมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรที่มีการจัดตั้งตำแหน่ง บทบาทหน้าที่ในการ ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ยึดตามกฎระเบียบตามส่วนกลาง องค์กรไม่สามารถมีความอิสระในการปรับตัวหรือ เปลี่ยนแปลงได้ง่าย การปรับตัวหรือ การปรับองค์การ โดยภาระการผู้บริหารหรือผู้นำ อาจผิดกฎ ระเบียบหรือ ขอกฎหมายได้ เลยส่งผลให้ผู้บริหารไม่กล้าที่จะปรับตัว หรือทำอะไรนอกกรอบกฎระเบียบ ในการเตรียม ความพร้อมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ องค์กร ต้องปรับตัวต้องมีความยืดหยุ่นในทุกด้านทั้ง 4 ด้าน ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่ง สอดคล้องกับ แนวคิดของ Peter Senge (1990) และ วนิดา แซ่มลำเจียก (2553) ที่ได้กล่าวไว้ว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ องค์กร ที่ผู้บริหาร/บุคลากรในองค์กรนั้นมุ่งมั่นที่จะเพิ่มขีด ความสามารถของตน มีการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็น ความปรารถนา เป็นที่ซึ่งมีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้น และมีการ ขยายขอบเขตของแบบแผนของการคิด เป็นที่ซึ่งสามารถ สร้างแรงบันดาลใจใหม่ ๆ ได้อย่างอิสระ เป็นที่ซึ่งสมาชิก ขององค์กรมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องถึงวิธีที่จะเรียนรู้ ร่วมกันอย่างเป็นระบบมีความสามารถจะปรับตัวเข้ากับ สถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ใช้เครื่องมือไฮเทคเข้ามาช่วยในการ ทำงาน มีกลยุทธ์หรือกลวิธีในการปรับแผนปฏิบัติงาน ตามปัจจัยต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ โดยไม่ละทิ้ง เป้าหมายที่ตั้งไว้และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Marquardt & Reynolds (1994) ที่กล่าวว่า ลักษณะของ องค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้น จะต้องมีความยืดหยุ่น โครงสร้าง ที่เหมาะสม มีความคล่องตัวสูง ไม่มีสายการบังคับบัญชา

มากเกินไป มีลักษณะเป็นโครงสร้างแบบแบนราบ เพื่อเอื้อให้เกิดอิสระในการทำงานมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการทำงาน นอกจากนั้น องค์การจะต้องมีโครงสร้างแบบองค์รวม เพื่อให้ การทำงานมีลักษณะเชื่อมโยงกันทุกฝ่าย

ส่วนระดับการให้ความสำคัญปัจจัยการเตรียม ความพร้อมพบว่า (1) ด้านบุคลากร จากการศึกษา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับการให้ความสำคัญ การดำเนินงานด้านบุคลากรในอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความ สำคัญในการปฏิบัติงานในการพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนา องค์การแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ปัจจัยด้าน บุคลากรเป็นตัวแปรที่มีความจำเป็นในด้านการบริหาร ซึ่ง นคร มูลงาม (2552) และ พระครูปลัดเก่ง (2555) ได้กล่าวว่า บุคลากรเป็นผู้มีพลังอำนาจขององค์การแห่งการ เรียนรู้จะต้องใช้บุคลากรผู้มีพลังอำนาจมากกว่าปกติ บุคลากรจะต้องทำงานร่วมกันในการวิเคราะห์ปัญหา และหาทางแก้ปัญหาาร่วมกัน ผู้นำจะต้องตระหนัก และรับรู้ว่าบุคลากรขององค์การเป็นผู้ที่มีความอยากรู้ อยากเห็น และผู้มีประสบการณ์แห่งความพร้อมที่จะ เข้าไปเรียนรู้ในองค์การ การจัดการบุคคลเป็นเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในองค์การ มีความสำคัญมาก สอดคล้องกับแนวคิด การบริหารจัดการของศาสตราจารย์ ลูเธอร์ กุลลิค (Luther Gulick) และศาสตราจารย์ ลินดอล เออร์วิค (Lyndal Urwick) (1937) ที่ได้กล่าวสรุป กระบวนการบริหาร ทั้ง 7 ปัจจัยที่มีความสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จตาม เป้าหมาย ปัจจัยหนึ่งในเจ็ดนั้นก็คือ ปัจจัยด้านบุคลากร (2) ด้านงบประมาณ จากการศึกษาพบว่าองค์การบริหาร ส่วนตำบลมีระดับการให้ความสำคัญด้านงบประมาณ ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งบประมาณ ที่ได้รับจากการสนับสนุนจากส่วนกลางหรืองบประมาณ ที่จัดเก็บได้เอง เป็นงบประมาณที่สามารถคาดคะเน ได้ว่าจะมีรายได้เข้ามาเท่าไรเลยทำให้มีคะแนนการให้ ความสำคัญด้านงบประมาณในการเตรียมความพร้อม ในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น งบประมาณ หรือเงินก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการบริหารจัดการ

องค์กรสอดคล้องกับทฤษฎีของ Gulick และ Urwick ที่ได้กล่าวสรุปไว้ว่ากระบวนการบริหารทั้ง 7 ปัจจัยที่มีความสำคัญที่มีผลที่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ปัจจัยหนึ่งในเจ็ดนั้นก็คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของไตรรัตน์ โภคพลากร (2546) และธนชัย ยมจินดา (2542) ที่ได้กล่าวว่ งบประมาณ หมายถึง เครื่องมืออย่างหนึ่งของรัฐบาล หรือองค์กรที่ใช้ในการบริหาร (3) ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ จากการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับ การให้ความสำคัญด้านเครื่องมืออุปกรณ์ในระดับ ปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ในการทำงานมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ สอดคล้องกับ เบญจพร พิงไชย (2553) ที่ได้กล่าวว่ เทคโนโลยีเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการบริหารองค์กร ปัจจุบันเทคโนโลยี ผลกระทบของเทคโนโลยีที่มีต่อ องค์การ และสอดคล้องกับ วณิฏา แซ่มลำเจียก (2553) ที่กล่าวว่าเทคโนโลยีซึ่งรวมถึงคอมพิวเตอร์มีเดีย ระบบวิดีโอที่มีการโต้ตอบ และการเรียนรู้ทางไกลเป็น อุปกรณ์สื่อสารที่ติดต่อทั้งทางเดียวและสองทางระหว่าง ผู้ให้การศึกษาและผู้เรียน ซึ่งเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ดังกล่าวนั้น จะอยู่ภายใต้การควบคุมของบุคลากรด้วย ปฏิบัติการควบคุมโดยอัตโนมัติที่ใช้ระบบเอกสารแบบ ออนไลน์ บุคลากรจะสามารถเรียนรู้และสามารถนำ เทคโนโลยีไปใช้ควบคู่กับการเรียนรู้นั้นจะมีประโยชน์ อย่างยิ่งต่อองค์กร ทั้งความสะดวกรวดเร็วสามารถ ติดต่อสื่อสาร รวบรวมข้อมูล (4) ด้านการจัดการ จากการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับการให้ ความสำคัญด้านการจัดการในระดับมากทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าการจัดการเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมาก ต่อการบริหาร การที่องค์กรมีปัจจัยในการบริหารพร้อม

ในทุกด้านแต่มีการจัดการที่ไม่ดีนั้นหมายถึงองค์กรนั้น ล้มเหลว Fayol (1949 อ้างถึงใน นคร มูลงาม, 2552) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญ ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ และบรรลุถึงเป้าหมาย การบริหารจัดการที่ดีย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพ คุณภาพงานของโครงการด้านต่าง ๆ ในการดำเนินงาน การพัฒนาท้องถิ่น และสามารถทำให้องค์กรอยู่รอด ปลอดภัยในสถานการณ์ต่าง ๆ แม้มีอุปสรรคที่มีผลกระทบ ต่อองค์กร ทุกอย่างจะประสบความสำเร็จได้ตาม เป้าหมายปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือการจัดการที่ดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรปรับปรุงเรื่องกระบวนการแห่งการเรียนรู้ ให้สูงขึ้นจากการวิจัยศึกษาพบว่าองค์การบริหาร ส่วนตำบลมีกระบวนการแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมและ ในรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ควรปรับปรุงให้องค์กรมีกระบวนการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

2. ควรระมัดระวังปัจจัยภายในองค์กรได้แก่ ปัจจัยในด้านการจัดการและปัจจัยด้านบุคลากรเพราะ จากการศึกษาพบว่า เป็นตัวแปร 2 ลำดับแรกที่มี อิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตภาคกลาง

จากการเสนอแนะครั้งนี้คณะผู้วิจัยเสนอแนะ ในภาพรวมของ องค์การบริหารส่วนตำบลทั่วไป ถ้าจะนำ ไปใช้ควรจะศึกษาและทดลองนำไปใช้และปรับปรุง การบริหารจัดการในท้องถิ่น ของแต่ละท้องถิ่นตาม สถานการณ์ในท้องถิ่นนั้น ๆ และควรมีการประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงตามกาลสมัย

เอกสารอ้างอิง

- เบญจพร พิงไชย (2553) การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในทัศนะของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย*, 3(2), 15-109.
- กิตติรัตน์ ณ ระนอง. (2554). การสัมมนาวิชาการไทยกับประชาคมอาเซียน ประจำปีวันที่ 17 ก.ย.54. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- กำธน สินธวานนท์. (2554). การสัมมนาวิชาการไทยกับประชาคมอาเซียน ประจำปีวันที่ 17 ก.ย.54. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- ไทรรัตน์ โภคพลกรณ์. (2546). *การคลังและงบประมาณ*. (หน่วยที่ 10.) นนทบุรี: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ธนชัย ยมจินดา. (2542). *องค์การและการจัดการการวางแผน* (หน่วยที่ 3.) นนทบุรี: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นคร มุลงาม. (2553). ประสิทธิภาพในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย*, 3(2), 95-109.
- พระครูปลัดเก่ง กัลยาณกิตติคุณ. (2555). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่มีประสิทธิภาพของศูนย์ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความมั่นคงแห่งสถาบันชาติ พระศาสนา พระมหากษัตริย์. ปรัชญา คุชฌีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธีและคณะ. (2539). *เอกสารการสอนการพัฒนาชนบท จังหวัดนนทบุรี*. นนทบุรี: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วณิฏา แซ่มลำเจียก. (2553). ปัจจัยความพร้อมในการจัดการความรู้ของหน่วยงานภาครัฐ: กรณีศึกษาส่วนราชการประจำจังหวัดปทุมธานี 1. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย*, 4(2), 24-44.
- วีระศักดิ์ ฮาดดา. (2555). ผลสัมฤทธิ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัด ภาคกลาง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย*, 6(1), 67-77.
- สุรเกียรติ์ เสถียรไทย. (2554). *การสัมมนาวิชาการไทยกับประชาคมอาเซียนประจำปีวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2554* ค้นจาก <http://xn--42cle0dg2bid7g0axd4b6k.net/> และ Thai- aec.com
- Luther G. & Urwick, L. (1937). *Paper on the science of aAdministration*. New York: McGraw-Hill
- Marquardt, M. J. & Reynolds, A. (1994). *The Global learning organization*. Burr Ridge: Irwin Professional Publishing.
- Senge, P. M. (1990). *The Fifth Discipline: The art and practice of the learning organization*. New York: Doubleday.

